

VIJEĆU PRIRODNO-MATEMATIČKOG FAKULTETA

PREDMET: IZVJEŠTAJ KOMISIJE O OCJENI MAGISTARSKOG RADA

Na CII sjednici Vijeća Prirodno-matematičkog fakulteta održanoj 12.07.2023. godine imenovana je Komisija za ocjenu magistarskog rada pod nazivom „*Vaskularna flora i važni stanišni tipovi područja Čakora*“, kandidata **Aleske Popovića** u sastavu: prof. dr Danijela Stešević (mentor), prof. dr Danka Caković (član) i doc. dr Dragana Petrović (član). Uvidom u dostavljeni rad Komisija podnosi sledeći

IZVJEŠTAJ

Magistarski rad „*Vaskularna flora i važni stanišni tipovi područja Čakora*“ napisan je na 77 strana, sadrži 6 poglavlja: sažetak, uvod, materijal i metode, rezultati i diskusija, zaključci i popis referenci, 3 tabelarna i 34 grafička prikaza.

Predmet i primarni cilj istraživanja ovog magistarskog rada su sagledavanje florističkog diverziteta vaskularne flore područja Čakora (zapadno od prevoja Čakor do sela Velika, sjeverno do vrhova Vaganice i Planinice, južno do Đevojačkog krša i ka istoku sve do granice sa Kosovom), kao i popisivanje, karakterizacija i mapiranje stanišnih tipova sa Direktive o staništima koji su od značaja za Evropsku uniju.

Rad se dominantno oslanja na terenska istraživanja, koja su obavljena od avgusta 2022. godine do avgusta 2023. godine, kako bi obuhvatila cijelokupnu sezonsku aspektivnost flore područja Čakora. Time su upotpunjena znanja o proljećnom i jesenjem aspektu flore, kao i diverzitetu u okviru nekih grupa biljaka (travolike biljke i orhideje) koje nisu bile dokumentovane u ranijim istraživanjima. Prvi zapisi o

biljkama Čakora datiraju iz 1935. godine i u periodu do početka aktuelnog istraživanja brojni strani i domaći naučnici posjetili su ovaj predio, kao recimo Rehinger, Bošnjak, Šilić, Lakušić, Šmarda, Mathiew, Leute, Martinčić, Parolly itd. U inicijalnoj fazi ovog magistarskog rada napravljena je baza literaturnih podataka o flori Čakora i u nju su unesene 374 vrste i podvrste vaskularnih biljaka. Terenskim istraživanjima evidentirano je još dodatnih 288 vrsta i podvrsta i dobijena je pregledna lista od 662 vaskularne biljke. Prikupljena je i bogata herbarska grada, koja je deponovana u herbarskoj zbirci Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta Crne Gore (TGU). Determinacija je uradena uz pomoć standardnih ključeva za određivanje vaskularnih biljaka (Javorka et Csapody, 1934; Tutin et al., 1964-1993; Pignatti, 1982; Nikolić, 2022), dok je nomeklatura usaglašena sa savremenim bazama Euro+Med (2023) i POWO (2023). Za potrebe definisanja važnih stanišnih tipova (Natura 2000 staništa) istraživani prostor je poligonizovan i izdvojeno je 357 poligona. U identifikaciji stanišnih tipova, ocjenjivanju reprezentativnosti, mogućnosti restauracije, primjenjena je standardna metodologija (Milanović et al., 2021). Kartiranje je urađeno u QGIS-u, pripremljene su karte rasprostranjena stanišnih tipova na istraživanom području u razmjeri 1:30000 i koordinatnom sistemu WGS 84 / UTM zone 34N. Identifikovano je čak 17 stanišnih tipova koji su od značaja za Evropsku uniju sa pretežno dobrom reprezentativnošću i bez potrebe za restauracijom. Osim prioritetnih Natura 2000 stanišnih tipova, na ovom prostoru je zabilježena i Natura 2000 vrsta sa Annex-a II Direktive o staništima i Bernske konvencije *Eryngium alpinum* L., zatim 44 vrste zaštićene nacionalnim zakonodavstvom (Sl. list RCG, 76/2006) i 118 biljaka koji su endemi ili subendemi Balkanskog poluostrva. U radu su identifikovane glavne prijetnje biljnom svijetu i staništima, prvenstveno prekomjerna eksploatacija šuma, napuštanje katuna i poljoprivrednih djelatnosti – zemljoradnje i stočarstva, koje uslovljavaju zarastanje i sukcesivno osvajanje prostora sa drvenastim i kompetitivnijim vrstama. Zbog i dalje očuvanog biodiverziteta i izuzetnih predionih karakteristika područje je predloženo za zakonsku zaštitu.

Zaključak

Nakon uvida u magistarski rad “*Vaskularna flora i važni stanišni tipovi područja Čakora*” kandidata Alekse Popovića, Komisija zaključuje da isti ispunjava sve konceptualne uslove i kriterijume predvidene Pravilima studiranja na master studijama, te sugeriše Vijeću Prirodno-matematičkog fakulteta da prihvati ovaj pozitivan izvještaj i odobri dalju proceduru.

U Podgorici 8.12.2023.

Komisija

Prof. dr Danijela Stešević, mentor

Prof. dr Danka Caković, član

Doc. dr Dragana Petrović, član